

СВОБОДА

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

У КАЛЕЙДОСКОПІ ПОДІЙ

Швидко, наче образи в калейдоскопі, змінюються політичні події в світі, а з ними чергуються й пораз нові надії та розчарування. Пригадаймо лише недавні, але вже призбути причини зростаючого міжнародного напруження, як комуністичні інтриги на Середньому Сході, обстріл червоно-китайською артилерією островів у формозькій протоці і наразі совєтський шантаж з Берліном, включно з програмами Хрущова "поховати" Америку. Після того, уже в першому кварталі цього року відбувся обмін нотами між урядами Совєтського Союзу і західних великодержав саме в справі Берлін та Західної Німеччини і зустріч західних міністрів закордонних справ, що попередила їхню конференцію з совєтським міністром у Женеві.

Коли починалась Женевська конференція, західна публічна думка, проти надії сподівалась, — ану ж так прийдє до якогось порозуміння. Після змарнованих двох з половиною місяців, єдине порозуміння, яке в результаті цієї конференції досягнуто, це — закінчити її без порозуміння. Здається, що всі учасники конференції витратили час на неї мали осягнути одну мету — "виграти" той час і розмови не допустити до остаточної "розправи".

З Женеві міністри виїжджають ні з чим. Проте, чергова подія, відвідини віцепрезидента Ніксона в Москві та Політбюро, головною заповіддю всім відвідин Хрущова у Вашингтоні і президента Азенавера в Москві — прояснили розчарування з повної неспаді в Женеві новими, сподіваннями проти надії. Одне бо так певне: перед відвідинами Хрущова в З'єднаних Державих, що відбудуться у середині наступного місяця, і перед відвідинами Азенавера в Москві, "літній сезон" вже так нарядчє прийдє до тієї "розправи", того "шодован", під терором якого живе світ, хоч і не всі здають собі з того справу. Значить, новий образ у калейдоскопі подій, цим разом взаємі відвідини Хрущова і Азенавера, такі мас якусь практичну вагартість, під умовою, що час працює в користь волі та її провідників. Бо, порівнявши логічні висновки з поступування Хрущова, зокрема його наполегливих намагань добитись запрошення на відвідини в Америці, можна прийти до висновку, що таке саме переконання в свою користь мусить мати також Кремль і що йому так само необхідно виграти на часі. Значить, обидві сторони, Захід і Москва, грають на часі, хоч і в цілком протилежних цілях. Захід сподівалось, що час працює для нього і що диктаторська комуністична система не витримає мірної конкуренції з демократичною системою на довшу мету і сама розвалиться. А Москва, очевидно, потребує того часу, щоб осягнути ясно і недвозначно, потрібну балачку Хрущовим мету більшовицького "поховати" вільний світ. В цьому, як і в кожному іншому змаганні хтось мусить виграти, а хтось програти. Не трайало надії, що виграв Захід, а з ним і справа волі, отже і весь людський рід та його цивілізація. Програма Кремля була б тільки програмою горетки диктаторів і душоубів та спасенням для їх теперішніх і майбутніх жертв.

ПІДГОТОВА ДО ЗУСТРІЧІ ХРУЩОВА

Уже саме повідомлення про відвідини Хрущова в Америці, що відбудуться в середині вересня, викликало в світі найбільшу сенсацію. Легко можна собі уявити, який розголос матимуть самі ті жалюгідні відвідини. До формальної зустрічі совєтського диктатора дбайливо приготувалось ті, що його формально зустрічатимуть. Також повинні приготуватись до тієї зустрічі й ми, нарід, а в цьому й громадин українського походження.

Загальний напрям і поведінку при цій зустрічі має для нашої співноти устатити й політична репрезентація, Український Конгресовий Комітет Америки. При цьому, абстрагуючи від наших власних почувань, ми ані на хвилину не сміємо забувати, що Хрущов буде, на жаль, гостем нашого Президента, і тому для нас, що з цими відвідинами не погоджується, це не найбільш відповідною формою вираження почувань буде — загальна жалоба. Вона матиме тим більший ефект, чим спокійніше й культурніше провадитиметься. Кожний бо виступ, що навіть у найменшій мірі переступав би дозволений законом форми, може обернутись буреманом проти тих, що на таке поважають. Ми були б за те, щоб ті, які не погоджуються з відвідинами Хрущова, — а до них ми й самі себе зараховуємо — об'єднались саме такою жалобою і такими її виразами, як жалобний гомін дзвонів, чорні прапори і подібне, а під час жалобних демонстрацій зберігали максимальний порядок, гідність і абсолютну мовчанку, випливаючи свою опінію відповідними гаслами на табличках і транспарантах. Мовчанка — найкраща ознака жалоби. Очевидно, що з цієї нагоди мусить бути поведена найширша інформаційна акція в пресі, листах і ін., але це вже окрема справа.

Ариандо Нальсіо Вальдес

ХОСЕ

Повість

З сенснської мови переклав: Богдан І. Лончина

(6)

Відколи Хосе ввійшов до крамниці, Еліса не переставала давати йому крадькома знаки, заохочуючи, щоб покликати набіж її матір і сказав їй те, про що вони домовились. Та моряк був неслухняний, вважав і — також знаками — давав зрозуміти свої судження, що чекає, як гості відійдуть. Вона відповідала, що вони не підуть, поки не приїде час на вечерю. Хосе не міг цілком рішитись. Нарешті дівчина, втомлена нерішучістю свого судження, зваяжилась запропонувати матері те, що ми якраз почули, з думкою, що вона перейде до кімнати позаду крамниці і там нав'яжеться розмова, якої вона так прагнула. Відповіла їй набряклі очі.

Б. Крайців

РЕГІБАЛІТАЦІЯ А. КРИМСЬКОГО

Влітку 1941 року, перед німецькою окупацією Києва, загинув безслідно один з найвидатніших українських науковців, орієнталіст, мовознавець і літературний критик, поет і перекладач — Атангел Кримський. За свідченням близьких до нього людей, А. Кримський в перших місяцях німецько-совєтської війни перебував у Звенигородці, коло Києва, де мав свою садибу та рідню і де вів своє працю науково. Під час більшовицької евакуації Києва, після того, як уже вивезено до Уфї Української Академії Наук, коли академік А. Кримський, пославши свого співробітника до Києва за залишеними там рукописами, перебував сам у Звенигородці, прихилив агенти НКВД і забрали його буйство на зацідіння УАН. Але ні до Києва, ні до Уфї Кримський не дійшов. Він, у той час 70-річний і вже майже сліпий, пропав безслідно, правдоподібно розстріляний, як людина, ворожо наставлена до совєтського режиму.

Атангел Кримський протягом понад трьох десятиріч років був толерований совєтською владою. Від ліквідації ученого рятувала, з одного боку, його незацікавленість у політичних справах, а з другого — той престиж, яким він користувався серед російських учених і в усьому світі, особливо ж в країнах Близького Сходу, як орієнталіст і філолог великої міри. Як один із засновників і перший редакційний секретар (з 14 листопада 1918 року) київської Академії Наук, потім (до 3 травня 1928 року) Всеукраїнської Академії Наук, Кримський не був вигідною для Совєтської влади особою. В травні 1928 р., з образами Д. Заболотного на президента ВУАН, він був обраний знову неординарним секретарем Академії, але Народний Комісаріат Освіти не затвердив його на цій становищі і призначив, замість нього, акад. В. Корчака-Чепурницького. Під час процесу СВУ в 1929 році була спроба з допомогою сфальшованих зізнань посадити також Кримського на лаву підсудних, але ГПУ не змогло йому нічого причепити. Згодом, після совєтизації Академії, Кримського відсунуто від праці, і тільки з окупацією західно-українських земель йому дозволено побувати у Львові і виступати там на наукових сесіях восени 1940 року і з початком червня 1941 р. у січні 1941 року, з нагоди 70-річчя А. Кримського, відзначено в Києві навіть урочистий ювілей, такий же пишний, як були ювілеї Михайла Грушевського та Дмитра Багалія. Надано йому теж звання "заслуженого діяча науки".

Зліквідовано Кримського, без усякого сумніву, як "ворога народу", тобто противника комуністичного режиму. Доказом цього може бути й те, що протягом понад 15 років — від 1941 до 1958 року — від часу його смерті, про Кримського не вільно було згадувати ні в наукових працях, ні в підручниках літератури. Немає, наприклад, жадної згадки про Кримського в першому томі "Історії української літератури", виданому в Києві 1954 р. Перші, виразні згадки про нього появились шойно в 1957 році, в ході

зав. реґабілітаційного процесу, започаткованого 1956 року. Але були вони обмежені тільки самим прізвищем ученого в другому томі згаданого "Історії української літератури" (виданому наприкінці 1957 р.) й зачитуванням вірша П. Тичини, присвяченого Кримському "поетові, ученому, громадському діячеві, що всім сестрам народів члележить", та змисленням п'ятих віршів Кримського разом з короткою біографією в другому томі "Антології української поезії", виданій теж 1957 року.

Реґабілітація Кримського, як мовознавця, вимагала, мабуть, основної перевірки і підготовки. Започаткував її шойно цього року підсовєтський, український мовознавець, доктор філологічних наук В. Ващенко статтю п. н.: "Праці Атангела Кримського з української мовознавства", надрукованою в 3-му числі (за травень-червень) органу міністерства освіти УСРС "Українська мова в школі".

Подані короткі біо- і бібліографічні дані про А. Кримського, В. Ващенко встановлює чомусь дату його смерті на 1942 рік, не згадуючи ні словом про її причини та обставини. В дальшому намагається Ващенко представити покійного академіка, як совєтського ученого, що його комуністичний уряд нагородив не тільки званням, "заслуженого діяча науки", але й орденом Червоного Прапора, як "друга революційних демократів І. Франка, Лесі Українки, М. Коцюбинського". Ващенко згадує навіть якісь бланкетні архівні документи про Кримського, які мовляв, "свідчать про його прихильність до радянської влади як під час перебування в Москві, так і в Києві, саме в період Жовтневого перевороту та громадянської війни".

Після такої характеристики Кримського, як беззастережного прихильника совєтського режиму, Ващенко розглядає його мовознавчі праці, особливо давнішу, видаву ще в 1907-1908 рр. "Українську грамматику" і його, опублікований 1924 р., нарис "Українська мова", визнаючи за Кримським заслугу створення "великої синтезуючої праці — першої наукової граматики української мови". Але, подавши огляд змісту і побудови цієї граматики, Ващенко закінчує цей огляд зобов'язуючи у теперішній совєтській науці ствердженням, що "важливого методологічного хибно виступає в граматиці те, що Давидовський писемні пам'ятки, спільні для всіх трьох братніх народів, А. Кримський зараховує до українських". Таким самим заходом замикає Ващенко свій огляд другої праці Кримського п. н. "Українська мова", застерігаючи, що при використанні цієї праці треба вважати невірним "твердження Аг. Кримського про те, ніби українська мова в XI-ому ст. була вже цілком відокремленою, а в XIV ст. цілком склалась, бо в дійсності в давньоруську епоху були лише елементи, окремі риси майбутньої української мови". Не

(Закінчення на стор. 4-18)

І. Залітний

МАРКС І ЕНГЕЛЬС ТА МОСКОВСЬКА ЦЕНЗУРА

(2)

"Вже Катерині II вдалося прилучити Україну і Білорусь до Великої Росії під претекстом збирання російських племен. Але з претекстами чи без них ми називаємо такі набуті великим підбосом чужих територій збройною силою і розбосом на галакції дорозі".

"Небезпека світової війни зникне в той момент, коли ситуація дозволить російському народові потягнути грубу лінію під традиційною царською політикою завоювань, і замість фантазії про завоювання світом, цей нарід присвятить усьому увагу своїм власним життєвим інтересам, які є дуже й дуже загрожені. Тоді, без чужої інтервенції, легко можна буде поладати спірні справи суєдільних народів, їхні граїчні непорозуміння та їхні бажання самим вирішувати свої справи. Тоді відпаде всяка розумна причина до зброєних перебоїв. Одним словом, повсе зовсім інший, новий вітер по-цільній Європі. Розв'язати важкий кошмар, який гнітить людство і насуває думку, що навіть війна є полегшею від нього".

"Немає похилого плочію котиється Європа прискоренням бігом до пропасти світової війни. Тільки одна річ може спитити це — зміна режиму в Росії".

Тепер зачитуємо деякі місця з політичних та полемічних статей Маркса:

"Росія є рішучо нацією завоювання. П імперіалістичний розгін на деякий час стримали європейська революція, вибухова сила демократичних ідей та вроджені людські бажання волі. Тепер масно на європейському континенті тільки дві сили: Росія і абсолютна та революційно демократична. Затримання російського розгону та алексій з одною з найважливіших справ міжнародної політики".

"Росія має постійно успіхи — все через незнання, тупомість, неспосібність та боягузтво урядів західних держав".

"Західні дипломати поставили собі за ціль здержати статус quo, тобто стан, який був передше. В їхніх головах не може вміститись думка, що є інші способи поладкувати наболілі справи".

"В Росії панує більший страх перед революцією, яка мусить прийти по світовій війні, ніж в будь-якій іншій країні".

"Київ Лівис писав у 1829 році до графа Несельроде (обидва визначні російські дипломати — А. 3.): „Ми завжди повинні оперувати тільки загальними, бо кожне докінче означення предмету може бути для нас небезпечне". (Так робить також червова дипломатія, кидаючи такі неозначені поняття, як співіснування, розбороння, вільне місто Берлін і ін. — А. 3.).

"Найздібніший російський дипломат — корисакець Пачоді Воржє сказав: „Ми повинні бути сильнішими в очах світу, ніж наші противники. Ми повинні за всяку ціну втримати в світі переконання про нашу вищість, бо вона є підставою нашого політичного існування".

"Російський цар розраховує на боягузтво та похиливість

західних держав. Він заликує Європу і посуває свої вимоги так далеко, як тільки можна. Описав, адюючи великодушність, він задовольниться меншим, тобто тим, чого він властиво хотів від самого початку. Російські домагання звичайно повні облуди і не мають правної підстави".

"Російська дипломатія хитра, розважлива, спритна і гнучка, коли йде про відкриття слабких сторін королів, їхніх дворів та міністрів, але вона не дописує, коли йде про почування та розуміння думок і настроїв європейських царів".

"Якби від самого початку західні держави вживали мужавої мови, право на яку дає їм їхня сила, якби вони переділили світом з'ясували раз-за-раз свої позиції, якби показали, що їх не лякають погрози та бундючність самодержавств, то він зазнав би свої дії і мав би більший респект перед іншими, як це було дотепер. Є тільки один шлях, яким можна вести переговори з такою державою, як Росія, — шлях, на якому немає страху".

"Є певна енергія і розмах в цьому деспотичному уряді і в цій варварській расі, яких немає в монархії старих держав, але російський колос розпадається від вибухової сили ідей, коли поступ огорне широкі народні маси. Російська імперія — це остання опора світової реакції, тому розвал цієї імперії та її розподіл є першою вимогою міжнародного пролетаріату для досягнення перемоги".

"Революції не потрібно заводити до Росії з закордону. В самій російській імперії є сили, які можуть і неспинно готують її упадок. Прогрессивна війна може її прискорити так, як прогресивна війна може опізирити її прихід".

"Іде тільки про те: чи Росія діє зі своєї вільної волі, чи вона є свідомо і мимовільно рабинею того призначення, яке висить над нею і якому ім'я — революція. Я вірю в це останнє".

"Щоб абсолютно панувати у себе вдома, російський цар мусить виступити перед народними масами з ореолом перемоги. Він мусить шов новими підбосами підсилювати шовіністичний дурман, а через нього беззастеріжний послух своїх підданых".

"Коли говоримо про Росію, то звичайно масно маємо думати про російську імперію, а Великої Росії, границями якої на заході є Смоленська та Псковська, а на півдні Курська та Воронізька губернії".

"Російські інтелігенти всіх відтінків дуже пицалися артілію та сілсьською комунію (общиною) — ред.). Маркс пояснив їм, що артілія є найпримітивніший тип співіацтв у мисливських племенах на піщаній та на скелі, який зберігся ще на Московщині".

"Сільська комуня („община"), яку зустрічаємо на Московщині і якої вже давно немає в Західній Європі, Польщі та на Україні, існувала асюди в індогерманських народів від Інду до Ірландії, де був низький стан рільничої продукції. Цю інституцію зацілила на Московщині з доцільною, що сілське господарство в цій країні стоїть на

3 ОКРУШКІВ ТИЖНЯ

ПИТИ ЧИ НЕ ПИТИ ?

(Фейлетон)

Пити чи не пити?

Так почав свою наукову доповідь професор-доктор Самогенок, над якою він працював майже двадцять з половиною років, а тепер збирає фонди, щоб видати її окремою книжкою. Після довгої автобіографії, почавши від часу, коли він ще „час ягнати за селом", а скінчивши на своїх наукових осягах, професор Самогенок прийшов до властивої теми, поділивши доповідь на дві основні частини:

1. Алкоголь нищить людину. 2. Алкоголь лікує людину.

Ось короткий екстракт його знаменитих тез:

Від часу, коли Бахус навчав людей пиячити, — мешається переслідує людство алкоголем віків. Греки винайшли вино, німці — пиво, а наші предки — самогонку. Після того греки втрапили імперію, українці — самостійність, а німці програють ганебну війну, бо їхній націй має менше алкоголю.

Корисна з отим пістником, що нищить наш нарід морально і матеріально цілими століттями. Козак пропивав вір-

дуже низькому рівні. Однак, це не є правдива комуня, в якій усі спільно працюють та спільно споживають плоди своєї праці, бо там цілий аграрний комплекс, чалежний до села, ділиться між поодинокими головами родин, які користуються налімом та його плодами як хочуть та уміють, так як це роблять дрібні земельні власники в Західній Європі. В московській земельній комуні — селяни багаті, бідні і навіть дуже багаті. З наявності артілі та земельної комуні робити висновок, що московська нація є вибраним народом обіцяланням, вродженим революціонизмом та дивним соціальним поступом, немає найменше підстави. Проте, доба вибраних народів минула вже давно, і то наразі в це останнє".

Ще другий факт, якого не доглядали московські інтелігенти, а саме: „Московський селянин працює і живе тільки в своїй аграрній спільноті. Його не обходить інший світ, навіть подібні до його селянські громади. Така відсутність ширшого інтересу і така відокремленість — протисупільне явище, бо воно стає природною базою східної деспотії. Виходи від Індії до Росії на такій суспільній структурі виростає деспотизм. Тому російська східна деспотія не є чимось, що висить у повітрі, а є кохенням і логічним винятком московських суспільних відносин".

Революцію, якій призначав К. Маркс розвал російської імперії, почали в 1917 році повелені народи. Відтоді цілий час йде затяжка, негемінка боротьба на життя і смерть. Деколи на масивному тілі імперії спалахують революційні вогні, як це було в Східній Німеччині, польському Познані, на вулицях Бухаресту, в революційних актах на Україні та в інших повелених країнах, як перелесники бурі, що розторопити цю імперію — останній залишок імперіалізму та світової реакції.

ного коня, шаблю і навіть рідну жінку (ну, це неправда, бо жінку він минав за тютюн! — складач), чужак заставляв волю, ази ще й знайоми, а бідний мужик залишав у корпімні своє майно і навіть свої м'язи залишав до смерті жидовицької рудому.

Не краще пописалися наші воїни під час першої світової війни. Коли була золота нагода дозенту зникнути воєрога, вони спокійно збиралися у кантні Мронка і продовжували традиційне „пиймо, друзі, грай, музико", аж поки хтось не закричав: „Хлопці, алари, вже найважчий час!" Дуже велику роботу зробило „старокрафове Товариство Відродження, яке впровадило культурні безалкогольні вечірки, але й тут траплялися несподівані туди, що потайки підливали пачки алкоголю у склянку чаю.

Про політичного емігранта нема що й говорити, бо для нього горілка — найважливіша частина життя. Де ж він, арештою, бачили забаду, бенкет чи зустріч без того ганебного напою? В одній напів національній барі професор процитав з обуренням на фронтоні стіні таку фразу: „Оди-мона зиріна в світ, що не любить пияти, не верболод. Не будить ж верболодом, добродію, заходьте до нас!"

Професор Самогенок подає ще кілька історичних фактів про винищу до алкоголю, а далі перейшов до другої частини своєї доповіді: алкоголь лікує людину.

Шановні барі і панове! — почав прелеґент. — Перекиньте кількадесяті сторінки нашого чудового наукового. Кривамі бачен, масові атеї, смертельні допості і наразі героїчна одеса наших політичних емігрантів через Київ, Львів, Бремен аж до Нью Йорку і Торонто. Ось вам українська картина літаючого голландця, що чекає свого історика. І саме тут, в дні гора і анекдоти, страху і поспіху, горілка знаходила своє застосування: Заболоти в череві — вище горілки і за море! — Занеде в боці! — натерш горілкою і до моря. Залоскоде в горді — виполохнеш горілкою і напевно перестане. В багатьох випадках наші люди навіть не йдуть до лікаря, бо знають, що горілка — це ідеальний лік на всі хвороби.

Перейдімо тепер до психічно-емоційних моментів такої еміграції. Згадали когось з праці, посварився з жінкою, або не дай Боже, наші прогнали з Гакохом, — кілька чарок старокрафів виключать все в одну секунду. Візьмімо хоч би такий випадок. Молодий юнак залюбувався в свою ровесницю, але ніяк не влітавсь заговорити до неї і вкотре до тачно. І раптом стався чудо. Олша чарка „спітуса фруктові" — і малий Ромішо обернувся в дон Жуана. Вхопив Іршо за руку, потягнув на середню залі і закритися з нею, як навіжений. Так, шановні присутні, алкоголь має таку чародійну силу, що зі старого робить дитину, з хлопця дорослого, а з політичного емігранта — загорлого патріота, готового навіть пожертвувати доларом на національні потреби...

Професор Самогенок висвітлював приклад за прикладом, чехов, Маринича український фільм. Вкінці закінчив свою знамениту доповідь, і зала загриміла гучними оплесками. Прелеґент покіпно схилив голову і приобіляв, що працюватиме над закінченням цього універсального твору. Безперечно, це забере довгі роки мозольної праці, але остаточно дасть відповідь на таке складне питання, що мучить нас століттями — пити чи не пити?

О. Білик

коли не була дуже велика, та й її ще мій дядько сильно зменшив.

— Двісті десятих, що їх він купив у Рюфонтані, — сказав суддя, — найкращі в повіті. Двадцять дві тисячі дурро за них — це дешево.

— Дон Анхело був у скрутному положенні. Кажуть, що його син програв у азійський мисток у Мадриді, — заважив до Клядіо.

— Він теж не закладав багато, коли купив ту землю кілька років тому, — заявив один з моряків.

— У кого він її купив? — запитав інший.

Дон Фернандо знову простягнув руку так достойно, як перед тим, і сказав:

— У мого кузена маркіза Де Лас Кінтанас... Але він не потребував грошей; продав її, щоб перенести свої інтереси до Андалусії.

— Той добродій теж ваш кузин? — спитав Фернандо, підносячи голову й роблячи таку смішну міну, що привніс засміялись.

— Так, це мій кузин. В чому справа?

— Нічого, нічого, — заявив Фернандо хитро, — мені тільки здавалося, що між вами завелика різниця.

— Отже, ти мусиш знати, — вигукнув дон Фернандо з захопленням, — що мій рід старший на два століття від його. Коли члени роду Кінтанас були ще тільки полатайками, дрібною й незначною шляхтою в Андалусії, тоді панове Де Меїра вже підносили прапор в Астурісі, уфундували свою крилошанську церкву й поставили шибеницю на терені, що його власником є тепер Пене Лянос. Один член роду Кінтанас прибув звідтіль, щоб просити руки одної дачи з роду Меїра, вважаючи не собі за велику честь... У мого роду давали тоді багаті посаги всім дітям, що виходили заміж. З мого роду вийшли посаги для роду Де Міранда, роду Де Пеняльта, роду Де Санта-Крус, роду Де Гусман...

— Ага, — сказав Фернандо всімачучись, — тому ви так збідніли.

Очі дон Фернандо блиснули гнівом, коли він почув ці зловісні слова.

— Слухай не ти, мерзотнику, простаче, чи я просив у тебе щось? Як тобі діло до мого багатства чи мого вбожества? Мусиш знати, що ти і я не ссали того самого молока, ти, негіднику...

— Дон Фернандо, заспокойтесь, — сказав дон Клядіо, — Гнів, це дуже погані дорадики.

— Не звертайте на нього уваги, дон Фернандо, — заявив сеньйора Ісавель.

— Мир, мир між вами, панове! — гукнув міський суддя, підносячи авторитетно руку.

Фернандо хитро всміхався, мабуть, не роблячи собі нічого з образливих висловів, що ними сипав сеньйора Де Меїра. Подібні сцени між ними обома траплялись часто. Від роду Де Міранда, роду Де Пеняльта, роду Де Санта-Крус, роду Де Гусман...

— Ага, — сказав Фернандо всімачучись, — тому ви так збідніли.

го. Його лють була, як піна на віні.

— Мамо, вже час вечеряти! — сказала Еліса, використуючи мовчанку, що запала після суперечки. — Хосе, здається, збирається відходити.

Богдан Гудий, чотар УСС

ПОЧАТКИ УСС

(45-річчя першого збройного виступу УСС-ів проти Москви)

У Мазепинському році, що його відзначає весь український народ по цей бік залізної завіси, слід відмітити, що в цьому році 27-го і 28-го вересня відбулися також 45-та річниця першого збройного виступу УСС-ів з Москвою, а саме: продовження битви під Полтавою. Правда, леґіон УСС-ів не був великий, числом, але брав участь у військовому поході, який мав велике значення. Я не буду тут подавати докладно доповідь, як творився леґіон УСС-ів, бо про це докладно говориться в книжці д-ра Степана Ріпського п. н. «Українське Січове Стрілецько».

Я хочу лише подати голі факти, серед яких обставини УСС-ів були виступом з Москвою. Коли 1914 року леґіон УСС-ів формувалася у військовий частину, т. зв. «Польський Комітет Народний» — повів сильну акцію між військовими австрійськими офіцерами поляками, щоб вони інформували, що українці є непереможним елементом.

На перший виступ поляки випустили полк. Молька, шефа генерального штабу військової команди в Мухачеві на Закарпатті. Коли УСС-ів приїхали зі Стрия до Горонди й Страбачева до Мухачева, полк. Молька мав уже готовий план розбити цілий леґіон УСС-ів на «двадцять», які мали б завдати в московському заповіді напади на об'єкти та їх знищувати. Очевидно, що Молька згорів передбачаючи, що там «двадцять» скоро перестануть існувати. Такі двадцятки вже почали формуватися й відходити на фронт, щоб продовжити в мо-

та співували їхній деліції. Українська військова команда та стрілецька після скоро заснованні у цілій околиці. Але агенти мадярської влади звернули на це пильну увагу, із цього приводу команда УСС-ів дістала суворий наказ припинити всяку українську пропаганду. Це також було записано австрійською владою на конто мінує Українського Стрілецько. Але цей страх мадярів ні на хвилину не перервав сердечних братських зв'язків між УСС-ами та закарпатськими українцями; зв'язки ці з кожним днем поглиблювалися, зокрема тоді, коли стрілецькі виступили зі своїм гарним церковним хором під диригентурою канцелярши й композитора УСС-ів Михайла Гайворонського. Селіди із доповідних сіл приходили до біди церковці в Горонді, мов би на прощу, щоб послухати гарного церковного хору. Але маленька церковка не могла всіх помістити, то віри облягли кругом церкву. Це була одна справа, що зближала закарпатських українців до УСС-ів, та відбувалося і дух і тіло.

Але за цим приходили також сіри діти, що підтримували УСС-ів. Австрійська влада не давала УСС-ам того, що вони хотіли мати. Це робило, якби зумисне, що неможливо було УСС-ам їх по-винувати за боротьбу з москалями. Передусім був великий брак зброї, одягу, взуття та санітарної опіки, що погіршало УСС-ів у жалюгідне положення. УСС-и ще не перешли як-небудь військового аншлюсу, а вже надійшов наказ австрійської командувача вислати одну сотню УСС-ів на фронт у Карпати. — Вибір уваж на першу сотню першого куреня — Дідушка. УСС-и вийшли з Коша в північних одягах, озброєні в старі зброя, «верди», на цигурку, замість ремня, на одній наби, з яких луски за кожним виступом треба було викидати залізними прутком, що був прикріплений уздовж цівки кріса.

По дорозі на фронт УСС-и дістали у військовій малярні в Мухачеві старі малярські гузарські мундири, по одній парі білих та жовтих і з тим пішли на фронт. Сотня не дістала ні санітарії, ні лікарів, ні кухні. На станції у Воліній сотня вивантажилася і відійшла до Нижніх Вересних на Карпатський фронт. Друга сотня УСС-ів Семанюка, що вийшла з Коша за раз за першою сотнею, обсадила Ужгородський промісок.

Обі сотні, що перші відійшли на фронт з формациєю УСС-ів, прийняли бій з москалями 27 і 28 вересня 1914 року. Це був перший збройний виступ українців проти москалів по битві під Полтавою. Своєю боевою поставкою, відвагою та обороною, сотня Дідушка заслужила на особливе призначення від команданта оборони Ужгородського проміску, полк. Цісаргера. По цих перших боях ситуація для УСС-ів децю покращалася. Сотні дістали дові мундири, білля, взуття, напелечники і хлібники, але озброєння залишилося старе, хіба, що його доповнено. Стріляти і асмішляло назвали цю зброю найкращою селянською зброєю гвардії. Марії Тересі УСС-и мусіли собі самі викинути «верди» на крісній крісній, що їх кидали воляки на побовинні.

Тяжкі були початки модерного надлого війська, але УСС безжурно зносили всі труднощі, бо були свідомі, що починають новий відділ української історії, добу збройної боротьби за незалежність України.

Як повідомляють з Женеви, Хрущов має бачити «на першину» конференцію голів комуністичних держав, включно з комуністичним Китаєм. Відбулася б ця конференція ще перед відходом Хрущова до З'єднаних Держав Америки. В Женеві думають, що провідники комуністичного Китаю ставлять холодно до ідеї відвідати Хрущова у ЗДА й Айсенгера в СРСР.

Вступайте в членів Українського Народного Союзу

КЛИЧЕМО — НА СТАРТ!

УКРАЇНЬСЬКА МОЛОДІ!

За декілька тижнів стадіон на Ранделс Айленд у Нью-Йорку зародиться українською молоддю, щоб своєю участю у різнорідних спортивних змаганнях та культурних імпрезах засвідчити не тільки свою здорову й кріпку душу й фізичну тугість, але й повсякчасну відданість тим високим ідеям, за які борюся хоробрі український народ під прапорами Великого Гетьмана Івана Мазепи.

Українська Молодь!

На цьому Ювілейному Мазепинському Зданні не повинно забракнути ні одного українського юнака, ні однієї української юначки!

Своєю масовою участю у цій великій, всеукраїнській імпрезі, Ти, Українська Молодь, вийдеш світові, що даремні зусилля відлучилих ворогів українського народу знищити його духа! Ти, Українська Молодь, що тисячними рядами перемаршувалася перед трибунами десятків тисяч глядачів, задоволюєш перед світом свою ідейну силу, свою духову відповідність проти намагаючись знищити у Тебе вікове продовження тих ідей, що просвічували і повсякчасно будуть просвічувати українському народові продовж довгих сторіч, від часів перших будівничих Української Держави посьогодні і світле майбутнє!

Українська Молодь!

В моменті, коли за душу молодого покоління ведеться запекла боротьба між вільним світом, який в основу виховання ставить віру в Бога й гідність людини — та матеріалістичне — комуністичним світом, що на місце справедливих законів ставить облудне вчення своїх божків і намагається підкорити все людство під своє азійське панування, — Ти, Українська Молодь, своєю активною участю на Мазепинському Зданні Молоді засвідчиш перед вільним світом свою духову й фізичну відповідність на захисті червоного сатрапі та своєю готовістю для боротьби за ці високі ідеї, що просвічували Великим Мужем всього свободолюбного світу!

Українська Молодь!

В році, присвяченому поневоленіям націям, Твоя масова участь у Мазепинському Зданні Молоді тут, на вільній землі, є тим місцем, на якому Ти, Українська Молодь, маєш промовити в імені поневолених земляків до сумління цілого світу. Тому й

КЛИЧЕМО ТЕБЕ, УКРАЇНЬСЬКА МОЛОДІ, — НА СТАРТ!

Діловий Комітет Мазепинського Зданню Молоді.

Нью-Йорк, 1. серпня, 1959

ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Комісія Молоді ЮКОМА Нью-Йорку робить підсумки

Комісія Молоді ЮКОМА, яка відбуває свої щорічні систематично кожного місяця, зійшлося 23-го липня на своє двадцятьте з черги засідання, на якому зроблено підсумки дотеперішньої підготовки змагань в українськості і місцевості молоді, а також і самого Зданню Молоді, що має відбутися 19-20 вересня.

Голова Комісії проінформував прийнятих, що єсє з Мазепинською тематикою приїхали дотепер члени Пласти і СУМА з таких осередків: Воєфалло, Сиракуз, Ньюарк, а навіть Вінніпег; остаточний рішенець надсилання єсє рішуче продовжити до 25-го серпня. Своєю участю у місцевій самодіяльності зголосили покищо Осередки СУМА в Трентоні і Ньюарку та Пласти в Гроуа в Когоні, Н. Й. Вилучено також кілька зголошень про виготовлення одитів типових для доби Мазепи. Прийняті єсє розгляне і опініть окреме журі, і за майбутньої праці будуть призначені індивідуальним змаганням нагороду у формі цінних книжок; крім цього організації, до яких змагання належать, буде зареєстрована сумарична скількість точок, які разом з точками здобутими в інших змаганнях (спортивних, мист. самодіяльності) рішати про призначення відповідних місць поодиноким організаціям.

Зданню Молоді відбудеться одночасно в Шікаго і в Нью-Йорку. Здвиг в Шікаго матиме характер місцевої імпрези і його програму виповнять руханкові — вільноручні вправи, будова веж і мосту, хоровади, тощо; цей Здвиг організує місцеве Комісія Молоді ЮКОМА під проводом д-ра Романа Барановського. Здвиг у Нью-Йорку є подуманий як імпреза окружного характеру, в якій візьме участь молоді і громадство східних сторіч, зокрема з тих єсє осередків, які звичайно тато-

тють до Нью-Йорку. Передбачено політичні виступи, спортивні змагання і мистецьку частину, в якій виступлять репрезентативні гурти поодиноких організацій молоді; програмою самого Здвигу керуватиме п. Вол. Бакал.

Обговоривши цілий ряд інших справ, зв'язаних зі Здвигом, як напр. справи господарсько-фінансові, пропаганди, тощо, покликано до життя окрему господарсько-фінансову секцію, яка під проводом п. О. Лисогора та при співпраці пп. Фліса, Чу-

Орест Хортин і його успіхи в науці

Цього року закінчив Дрексель Інститут Технології у Філадельфії як бакалавр хемії Орест Хортин, син професора цього ж Інституту Івана Хор-

Орест Хортин

тика і його дружини Ольги. Паставо Хортин походить із Буковини й прибули до Америки в 1950 році з Німеччини. У Філадельфії Орест скінчив з відзначенням гай скул «Ля Саль Каледжі», після чого вступив до Дрекслер Інституту і вже в останньому році навчання в Інституті належав до тих сеніорів, що мали спеціальне відзначення «Фірт Омор» за найкращі постипи в навчанні. За гарні успіхи в хемії його нагородили медаллю Американського Інституту Хемії. Протягом останнього року навчання він вів з успіхом дослідну працю в галузі органічної хемії й результати цієї праці опублікував у «Джурнал оф Органік Кемістрі». Для продовження студії та одержання докторату вибрав Орест Принстонський університет, де рівночасно й викладатиме свій предмет. Широ бажасмо нашому молодому ученому якнайкращих успіхів на вибраному ним шляху!

Проф. О. К.

Ніксон має більшу популярність, як Рокефеллер

Нью-Йорк. — Недавно нью-йоркський губернатор Нелсон А. Рокефеллер заявив журналістам, що він рішуче наміслює на президенту в листопаді або грудні п. р., коли опитування громадянства виявлять, що він вітається більшою популярністю як віце-през. Річард М. Ніксон. Газети стверджують, що в липні п. р. Ніксон набавога віт перед Рокефеллером. І так директор агенції дослідів публічної опінії д-р Геллуп ствердив на початку липня, що Ніксон дістав 61 відсоток голосів, а Рокефеллер тільки 18; амбасадор Генрі Кеббот Ладж дістав тоді 11%, а Гарольд Стассен — 6. Щоденник «Міннеапольська Трибуна» перерахувала опитування в червні, а надрукувала її 4-го липня: Ніксон дістав 54 відсотки голосів, а Рокефеллер 32. Відбулися опитування також і в Каліфорнії: Ніксон — 64%, Рокефеллер — 22% (а три місяці вчасніше відрахування голосів було як 48% — 32% в користь Ніксона). В п'ятій конгресовій виборчій округу Нью-Джерсі опитували більше як 7,000 осіб. Ніксон дістав 3,914 голосів (55.4%), а Рокефеллер — 1,725 (24.4%). Гадають, що губернатор Рокефеллер своє рішення в справі кандидатури на президента узалежнюватиме від того, кого виборці вважатимуть за такого республіканського кандидата, який легше може перемогти демократичного противника.

Д-р Іван МАКАРЕВИЧ

— ВІЙХАВ —

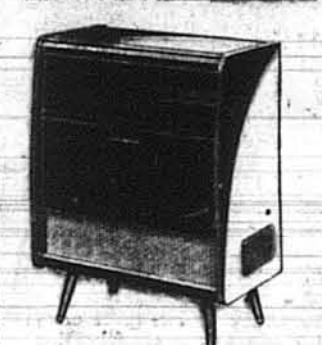
НА ЛІТНІ ФЕРІЇ

Ординація зачинає

від 6-го до 23-го серпня 1959 р.

Пацієнтів прийматиме знову

24-го СЕРПНЯ 6. р.

Післявакаційний ВІПРОДАЖ продовжується

РАДІО - ГРАМОФОНИ Hi-Fi STEREO BLAUPUNKT

Ціну вже підвищено до \$950.00

ТІЛЬКИ У НАС! ПРОТИГОМ КОРОТКОГО ЧАСУ!

\$199.95

4 голосники, 2 внутрішні антени, ант. грамфонів до 4 мв., чудово відпрацьовані.

ГАРАНТІЯ ВИБОРУ всіх європейських станцій, вид. КМД.

Amazona

КОНКУРС з цінними нагородами продовжується!

ВИТІПНІ ЦЕ ОГОЛОШЕННЯ І ЗБЕРЕЖІТЬ!

УВАГА! На численні писемові та усні запити повідомлення, що власники наших купонів на \$25.00 — можуть їх використати, придбавши вищевказаний РАДІО-ГРАМОФОН.

Писемові замовлення надсилайте на адресу: META JEWELERS, Inc. 236 East 14th Street — NEW YORK 3, N. Y.

Богдан ЛЕПКИ

Трилогія МАЗЕПА

в ШОСТИ ТОМАХ

МОТЯ І	388 ст.
МОТЯ ІІ	306 ст.
НЕ ВБИВАЙ	416 ст.
БАТУРИН	396 ст.
ПОЛТАВА І	330 ст.
ПОЛТАВА ІІ	428 ст.

— видає —

Видавництво МИКОЛИ ДЕНИСЮКА,

що єдине має видавничий договір із Родиною с. п. Богдана Лепкого на право видання Трилогії МАЗЕПА. Ювілейне видання Трилогії МАЗЕПА Видавництва Миколи Денисюка, що появляється в Мазепинському році, матиме 6 томів, друкованих на доброму білому папері і гарно опрацьованих в імітацію шкіри, з позолоченим (люксусовим) виданням, подібне до 14-томового видання Творів Тараса Шевченка.

Ціна за цілість \$18.00 від замовлень, зроблених до 30-го вересня 1959 р. — Ціна в продажі буде — \$21.00. Замовлення приймається також без жадного задатку. Для вигоди друкуємо нижче картку замовлення. Просимо її підписати й прислати на адресу Видавництва:

МЫКОЛА ДЕНИСЮК PUBLISHING COMPANY 2228 W. Chicago Avenue — CHICAGO 22, Ill.

ТУТ ВІДПРАТИ

До Видавництва Миколи ДЕНИСЮКА ЗАМОВЛЕННЯ

Цим замовляю ювілейне видання Трилогії МАЗЕПА Богдана Лепкого — шість томів — в ціні \$18.00 за післяплатою

Підпис

С

Моя адреса:

(Адресу писати блокшрифтом)

Ламка футболу СУАСТ (Схід)

— влаштовує —

в суботу та неділю, 15-го і 16-го серпня 1959 р.

на грищі — «СОЮЗІВКИ» — в Кергонксоні, Н. Й.

ВЕЛИКИЙ

ФУТБОЛЬНИЙ ТУРНІР

за першество юнаків СУАСТ (Схід).

До участі вже зголосилися:

УСК НЬО-Йорк — чемпіон юнаків ЗДА на 1959 рік. УАСТ «ТРИЗУ» — ФІЛАДЕЛФІЯ, УСТ «ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ» — НЬОАРК, обидві команди члени одинадцятки своїх Стейтсменс Лг Юнаків.

Дальші зголошення учасників прийматиме господар змагань — УСК «Союзівка», на адресу:

U.S.C. «SOYUZIVKA»

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE

Kerhonskon, N. Y.

Ділимось сумною вісткою, що дня 4-го серпня 1959 р., на 57-му році свого трудолюбного і жертвенного життя, прийнявши Найсвятіший Тайин, відійшла у вічність, НАША НАЙДОРОЖЧА,

бл. п. Наталія ГЛАДИШОВСЬКА

донька бл. п. Марії і о. Теодора Кордуби, був. пароха Кутковець, коло Тернополя, член численних Товариств і громадська діячка в Тернополі, а опісля в Лівському повіті, на еміграції і в Нью-Йорку.

ПАНАХИДА відбудеться в П'ЯТНИЦЮ, 7-го СЕРПНЯ 1959 р., в год. 8:00 вечора, в каліцій дох. заведення П. Йреми — при 7-й вул. на Мангеттені. ВІННОС ТІЛА з каліцій до церкви св. Юра — в СУБОТУ, 8-го СЕРПНЯ 1959 р., в год. 8:30 раню.

Згідно з бажанням Покійної проситься, замість квітів, зложити даток на садочки для української дітвори в Німеччині і Австрії.

Горем прибиті:

Олександр ГЛАДИШОВСЬКИЙ — муж ОЛЬГА і НАДІЯ — доньки Зенона САВЧУК і Мирослава ПІМГЕЛЬ — зяті ХРИСТИНА — внука

ПІДВИЩЕНА ВИСОТА ДИВІДЕНДИ

Починаючи
від 1-го вересня 1959 року

3 1/2%

РІЧНО

НА ВАШИХ ОЩАДНОСТЯХ

Ощадності забезпечені до \$10,000.

TRIDENT

and

LOAN ASSOCIATION

760 CLINTON AVENUE — NEWARK, N. J.

ESsex 1-1120

— ДАРОМ ПАРКУВАННЯ НА МІСЦІ —

Відкрито:

ЩОДЕННО — від 9:00 рано до 4:00 по пол.

П'ЯТНИЦЯ — від 9:00 рано до 8:00 по пол.

ПОВІДОМЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ІНСТ. АМЕРИКИ

Два ліжка в Медичному Центрі міста Нью Йорку для незаможних українців

Як відомо Український Інститут Америки, для виконання своєї філантропічної програми, впроваджує кілька ліжок розпоряджувати у Медичному Центрі міста Нью Йорку, під 622 Вест на 168 вул., одним ліжком, що його призначувано час від часу для потребуючих українців.

Адміністратором цієї медично-харитативної служби був св. п. пастор Купчинський, який радо відповів проханням потребуючих.

З того ліжка користалося до 26 українців, які на лікування зужили понад 600 днів. Тому, що континент лікувальних днів одного ліжка впродовж року завжди скоро вичерпували, тому в останніх двох роках залишилися слабкі можливості призначувати це ліжко для потребуючих. В наслідок того Інститут мусів обмежувати свою філантропічну програму, а в кількох випадках, на жаль, не було навіть можливо відволікти прохання потребуючих.

В тім огляді настала нині зміна. Щоб посприяти філантропічній діяльності Інституту, на медичному відтинку, придано в цьому році ще й друге ліжко. Від місяця липня починаючи Інститут розпоряджася в Медичному Центрі міста Нью Йорку вже двома ліжками, які можна буде призначувати потребуючим українцям.

І друге ліжко зафундував відомий український індустріаліст і філантроп Володимир Джус, президент Українського Інституту Америки, аложивши для цієї цілі нову фундацію в сумі \$10,000.

Дирекція Медичного Центру висловила гарячу подяку В. Джусові за його шляхетний дар, що водночас відкриє ширші можливості для Інституту виконувати філантропічну програму на медично-харитативному відтинку.

З цього добродіяства, лікування в Медичному Центрі, можуть користати незаможні українські громадяни, зокрема у випадках, що не мають жодної шпитальної асеруації, або хоч і мають, то її вже вичерпали та не мали б можливості далі лікуватися.

Потребуючі можуть надіслати запитання до канцелярії Інституту, в нагальних випадках навіть телефонічно, де отримають листок до приймального відділу Медичного Центру. Після прийняття пацієнтом записується Медичний Центр.

\$3,500 на студійні позики

На останньому засіданні Головної Управи Українського Інституту Америки ухвалено виділити згадану суму на студійні позики в 1959 р.

Це є третя ротаційна Фонду, що його основою перед кількома роками в сумі \$10,000. З того фонду, в попередніх роках, ухвалено студійні позики (зворотні стипендії) на суму \$7,470, а якщо додати повну суму, призначену на позики цього року, то з фонду буде виплачено разом \$10,970.

Вичерпання Фонду стало можливим завдяки тому, що два колишні стипендіати, пп. Юліан Крижанівський та Любомир С. Онисевич сплатили свої студійні позики в цілості (\$1,600), а п. Ю. А. Гліницький частинно.

На запитання подається до відомо, що студійна позика — безпроцентова. О д н о к і умови, що кожний стипендіат має підписати, є такі:

а) що студійна позика буде сплачена впродовж 20 місяців після закінчення студій та отримання платної посади.

б) що стипендіат буде інформувати Інститут про подальші у студіях та голосити кожні чотири місяці зміну своєї адреси.

На інше запитання, чи можуть отримати позику студенти, що студіюють на високих школах в Європі чи в інших країнах, звертаємо увагу на першове оголошення, в якому виразно сказано, що позику можуть отримати тільки студенти, що «вписані на закінчення студій в одній з високих шкіл — тобто університет або коледж — ЗДАмерики».

З того випливає теж, що Інститут не уділяє позик на закінчення або продовження студій.

Український Інститут Америки
Адреса:
Ukrainian Institute
of America, Inc.
2 East 79th Street,
New York 21, N. Y.

РЕГАБІЛІТАЦІЯ А. КРИМСЬКОГО

(Закінчення зі стор. 2)

зважаючи на ці закиди і застереження, Ващенко називав в закінченні своєї статті Кримського, «одним із найкращих знавців української мови», який «збагатив наше вітчизняне мовознавство оригінальними працями, що не втратили свого значення ще й досі» і що «в своїх позитивних основах... є визначним вкладом в науку про українську мову».

Водночас із появою цієї статті про Кримського треба відмітити ще й факт, що студентам підсвідоміх університетів дозволено вивчати мовознавчу спадщину Кримського. Так, наприклад, на науковій студентській конференції, що її влаштував у квітні п. р. Київський державний університет, між іншими студентськими працями була праця студента Я. Гончарука на тему «Літературознавство та літературно-критична діяльність А. Кримського в кінці XIX — на початку XX століття».

Про письменницьку і перекладацьку діяльність Кримського, крім згаданих вище 5 поезій в антології 1957 р., досі ніяких статей чи хоч би передруків з творчості Кримського в совєтських газетах і журналах не було. Не гадується і його перекладів (три томи «Пальмове Гілля») особливо ж із східних поетів (перських й арабських), навіть його перекладів із Гайне, що були чи не найкращими в українській перекладній літературі. У двотомних вибраних творів Гайне, виданих в Києві 1956 року, не ввійшов ні один переклад Кримського, хоч з там і перекладав Лесю Українку. Щодо цього Кримського попрацювало так, як іншого дореволюційного видатного перекладача поетів Гайне, пізнішого емігранта Максима Славинського.

Немає, ясна річ, у підсвідомості дослідників теж і уваги не тільки для того, щоб засудити, але хоч би згадати факт жорстоко-безглузого знищення цього видатного й заслуженого науковця і письменника.

AS TARZAN WATCHED, THE VISION OF HIS ENEMY WAVED AND TRANSFORMED NOW THREE FIGURES OF SAM ADVANCED FOR THE KILL!

Знайшовши трупа свого ворога Сема, мавполюд цілі дні йшов без харчів і води, сподіючись в піску на пустині, будучи близький знесилення.

Його змінили були під впливом збільшеного живчика і болю голови... А ще він боювався, що стан маячення найшов на нього.

В НАНАДІ ВІДБУВСЯ МАЗЕПІНСЬКИЙ З'ЇЗД УСС

(Закінчення зі стор. 1-ої)

жіночтво далі підтримує ідеали УСС, поширюючи видання УСС.

Ідеологічний реферат д-ра Ст. Ріпського, що не прибув через недугу, відчитав чот. І. Коцур. Ідеологія УСС спирається на Мазепинський традиції боротьби проти Москви аж до повного визволення України від московського ярма. Самостійництво, державництво, оперта на власні сили, на власну збройну силу, соборницька ідея — це ідеали УСС — стали власністю цілого українського народу. Учасники з'їзду вислали палкий привід недовірою д-рові С. Ріпському. Після цього інж. М. Девосер виступив з доповіддю про творця Листопадового Чину, с.п. полк. Д. Вітовського, на тлі епохи, а вкінці виставив повстанням з місця й одновеличності мовчання й шанувати його пам'ять.

Після обох рефератів, що були на високому рівні та викликали помітне враження, почалася дискусія. Започаткував її побор. Дукій з Віндсору закликав, щоб усі 8 українських комбатантських організацій об'єдналися в одну. Він піддав ідею створити Український Лицарський Орден, що мав би велике значення виховати Мазепинське покоління. Ідеали УСС повинні стати основою нашого Лицарського Ордена. Побор. Кузич із Ст. Катриніс підкреслює, що якщо ми мали свою державу, то на з'їзді УСС був би президент і не стало б місця для бажань. Як і раніше Канади зливаються в Ніагарі, так само всі наші ідеології і партії повинні злитися в одну концепцію, бо цього вимагає віра наша переломова доба. Д-р Я. Солтисевич згадав про спроби об'єднання всіх українських організацій ветеранів Канади в одну, однак справа ще не дозріла, бо «кожна партія хоче мати своє військо». Завданням української еміграції в Канаді є збереження Мазепинської традиції, що її відновили УСС.

Палкий привід від Об'єднання б. Воляків Канади вилітає п. М. Деркач. Від Пластової Старшини Канади і Станції Торонто вітає з'їзд п. сен. В. Кметик, що прибув з делегацією пластуна і пластунок з Торонто. Від Стрілецької Громади Венкуверу вітає з'їзд побор. М. Залць.

Після цього відбулася нарада членів Братства УСС для опрацювання резолюцій і для погодження організаційних справ.

О год. 6.45 в українській католицькій церкві св. Кирила і Методія місцевий парох, о. дек. Я. Чиж з о. Ст. Хабурским з Торонто відправили панахиду за полгилив УСС, а зворушливу проповідь сказав о. Ст. Хабурський. Після Богослужби у просторій залі цієї церкви відбувся бенкет для членів з'їзду і гостей, що зібралися в числі біля 200 осіб. Молитву провів о. Ст. Хабурський, капелан УСС, а скарбничий привіт виступив о. дек. Я. Чиж. Тостмайстром був п. К. Фічик.

Голова Красної Екзекутивної УНО і братніх організацій, п. М. Шарик, виступив з вступною промовою. По тім п. М. Плавюк, голова УНО, виступив з промовою від молодого покоління. Він підніс історичні заслуги УСС, їхній вплив на ціле українське життя, а головне на молодь, на Пласт, що йде їхніми слідами. Побор. М. Савчин передав привіт від Станції Братства УСС у Філадельфії та прочитав свій зворушливий спогад про Мазепу. Побор. П. Лозовський прочитав низку привітів: від Метрополіта Кир'я Максимаса, від Пр. Владимира Кир'я Ісидора, від Міністра М. Стара, посла д-ра І. Кучерепи, Станції Братства УСС в Буенос Айрес, Братства к. Воляків І. Укр. Дивізії з Торонто, Головної Ради Братства УСС у ЗДА в Нью Йорку, Ліги Укр. Кат. Жінок Канади, Організації Укр. Жінок ім. О. Васараб, СГД Канади, Гол. Управи Укр. Стріл. Громад Канади, Союзу б. Укр. Воляків Канади, Гол. Управи Укр. Християнського Руху в Німеччині, від УСС-ів: Сев. Борачка, Моклоянча, Кіртюка, Д. Микитюка, Лесика, інж. О. Сецінського, І. Тиктора, Ст. Волиця, Станції Братства УСС у Монреалі, Укр. Стріл. Громади Горонто і ін. Усі привіти склали: д-р Ст. Роскоха від Центр. Проводу Братства Дивізійників, С. Киблюк від Кр. Управи б. Воляків УПА в Канаді, М. Боровський від КУК, Луча від Осередку СУМ у Ст. Катриніс, Корда від Ліги Визволення України в Ст. К., ред. В. Софронів — Левицький від «Вільного Слова» і ін.

На закінчення Капелан Бандуристів ім. О. Вересія під проводом проф. Казаніського відіграла гарно низку пісень: «Не пора», «Вже більше літ давні», «Іхав стрілець на війну», «Зірвалася хуртовина», «Марш Сагайдачного», «Очерет мені був за кошиком», «Думу про Не-ча», «Всі точки були догори оплескували». Заповідав дуже добре п. Р. Самотулка.

В неділю-8. після Служби Божої, що її відправив о. Ст. Хабурський, виступив старгару проповідь, делегація з'їзду зложила вінце перед пам'ятником Невідомого Воляка. Почесний шпальт творили члени Юного СУМ-у.

Після обіду прийнято резолюції, опрацьовані окремою комісією. Голова з'їзду запропонував співати гимну УСС — «Червоною Калиною» — закінчено з'їзд, що був зразково переведений.

Нью Йорк. Н. П. — Місячні Збори 117 Відд. «Запорозької Січ», відбулися в суботу, 15-го серпня 1959 р., в год. 7-ї веч. в Укр. Нар. Домі, кім. ч. 36/III в Нью Йорку. Всі члени просимо явитися точно. — С. Кучма, предс.; В. Калина, секр.

ПІКАГО, Іл. — В-во св. Стефана, Відд. 221, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбулися в неділю, 9-го серпня 1959 р., в Домі Відд. УНС — 841 Н. Вестері Еве, в год. 12:30 по пол. Проситися членів прибути, а особливо звертати увагу тим, що є задолжені з вкладками, прийти і заплатити свої задолженості, бо в противному разі, будемо змушені подати їх до суду. — Ф. Валсильовський, предс.; І. Михальцевич, кас.; Т. Шпікула, секр.

Томас ЛОВЕР, член 204 Відд. УНС у Нью Йорку, помер 4-го серпня 1959 р. Похорон відбувся 1959 р. в Локері Сіті. Похорон у сумку дружину Марію і братів Тиміа, Похорон відбувся в п'ятницю, 7-го серпня 1959 р., в год. 10-ї рано, з пох. заведе-ння П. Яреми, до церкви св. Юра при 7-ї вул. в Нью Йорку, а після на військовий цвинтар на Лонг Айланд. — В. Н. П.

В. Гасій, секр.

Андрій КРАЙНИК, довголітній член 176 Відд. УНС у Нью Йорку, помер 21-го липня 1959 р., по домі в Нью-Йорку. Похорон відбувся в п'ятницю, 7-го серпня 1959 р., в год. 10-ї рано, з пох. заведе-ння П. Яреми, до церкви св. Петра і Павла в Шикаго-Бориса. — В. Н. П.

І. Воробель

Михайло РУДНИЙ, довголітній член 176 Відд. УНС у Нью Йорку, помер 21-го липня 1959 р., по домі в Нью-Йорку. Похорон відбувся в п'ятницю, 7-го серпня 1959 р., в год. 10-ї рано, з пох. заведе-ння П. Яреми, до церкви св. Петра і Павла в Шикаго-Бориса. — В. Н. П.

Т. Р. Заходник, секр.

Матвій ПРИХІТКО, довголітній член 20-го Відд. УНС у Нью-Йорку, помер 9-го липня 1959 р., в 73-му році життя. Похорон відбувся в суботу, 13-го липня 1959 року в с. Завишні, пох. Со-каль, Зах. Україна. До ЗДА прибув 1911 року. Похорон у сумку дружину Юлію, з до-му Смик, брата Якова, сина Миколи, з доми — Анну, Марію, Стефанів та 4 внуки. Похорон був свідомий і жер-твенним патріотом та добрим парохіальним св. церкві. 4 рази був делегатом на Кон-венцію УНС та довгі роки був президентом Відд. По-хорон відбувся, при участі Ро-дичів, Членів Відд. та ба-гатох Знайомих, з церкві Пречистої Маті Марії, на цвин-тар Mt Olivet в Дітроїті. — В. Н. П.

А. Триш, секр.

Близька й часопне — саєнеобхідна в дом' культурної людини

Нью Йорк. — Суддя окружного суду Девід Н. Еделштейн вирішив, що Гардіан Лайф Іншуренс Компані оф Амери-ка мусить виплатити забезпечену полісу тим особам, які дістали її в спадку, і які тепер живуть в Польщі. В цьому випадку поліс виставлений на 20,000 доларів, але Інститут Безпечення на життя повідомляє, що це рішення суду, збільшило до висилки до Польщі кількадесять сот тисяч доларів, і забезпечення агенції змушені будуть вислати ті суми до Польщі заінтересованим особам.

СЛОВНИКИ

Англо-Український Словник — 50,000 слів і виразів, 792 стор. в оправі — М. Л. Подвезько 5.00

Українсько-Англійський Словник — 1,011 стор, 60,000 слів — М. Л. Подвезько 5.00

Словник Чужомовних Слів — 25,000 чужомовних слів і виразів — І. Бойків, О. Ізюмов, Г. Калишевський, М. Трохименко 6.00

"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

НЬО ЙОРК, Н. П. — Місячні Збори 117 Відд. «Запорозької Січ», відбулися в суботу, 15-го серпня 1959 р., в год. 7-ї веч. в Укр. Нар. Домі, кім. ч. 36/III в Нью Йорку. Всі члени просимо явитися точно. — С. Кучма, предс.; В. Калина, секр.

ПІКАГО, Іл. — В-во св. Стефана, Відд. 221, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбулися в неділю, 9-го серпня 1959 р., в Домі Відд. УНС — 841 Н. Вестері Еве, в год. 12:30 по пол. Проситися членів прибути, а особливо звертати увагу тим, що є задолжені з вкладками, прийти і заплатити свої задолженості, бо в противному разі, будемо змушені подати їх до суду. — Ф. Валсильовський, предс.; І. Михальцевич, кас.; Т. Шпікула, секр.

ПІКАГО, Іл. — В-во св. Стефана, Відд. 221, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбулися в неділю, 9-го серпня 1959 р., в Домі Відд. УНС — 841 Н. Вестері Еве, в год. 12:30 по пол. Проситися членів прибути, а особливо звертати увагу тим, що є задолжені з вкладками, прийти і заплатити свої задолженості, бо в противному разі, будемо змушені подати їх до суду. — Ф. Валсильовський, предс.; І. Михальцевич, кас.; Т. Шпікула, секр.

ПІКАГО, Іл. — В-во св. Стефана, Відд. 221, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбулися в неділю, 9-го серпня 1959 р., в Домі Відд. УНС — 841 Н. Вестері Еве, в год. 12:30 по пол. Проситися членів прибути, а особливо звертати увагу тим, що є задолжені з вкладками, прийти і заплатити свої задолженості, бо в противному разі, будемо змушені подати їх до суду. — Ф. Валсильовський, предс.; І. Михальцевич, кас.; Т. Шпікула, секр.

ПІКАГО, Іл. — В-во св. Стефана, Відд. 221, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбулися в неділю, 9-го серпня 1959 р., в Домі Відд. УНС — 841 Н. Вестері Еве, в год. 12:30 по пол. Проситися членів прибути, а особливо звертати увагу тим, що є задолжені з вкладками, прийти і заплатити свої задолженості, бо в противному разі, будемо змушені подати їх до суду. — Ф. Валсильовський, предс.; І. Михальцевич, кас.; Т. Шпікула, секр.

ПІКАГО, Іл. — В-во св. Стефана, Відд. 221, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбулися в неділю, 9-го серпня 1959 р., в Домі Відд. УНС — 841 Н. Вестері Еве, в год. 12:30 по пол. Проситися членів прибути, а особливо звертати увагу тим, що є задолжені з вкладками, прийти і заплатити свої задолженості, бо в противному разі, будемо змушені подати їх до суду. — Ф. Валсильовський, предс.; І. Михальцевич, кас.; Т. Шпікула, секр.

ПІКАГО, Іл. — В-во св. Стефана, Відд. 221, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбулися в неділю, 9-го серпня 1959 р., в Домі Відд. УНС — 841 Н. Вестері Еве, в год. 12:30 по пол. Проситися членів прибути, а особливо звертати увагу тим, що є задолжені з вкладками, прийти і заплатити свої задолженості, бо в противному разі, будемо змушені подати їх до суду. — Ф. Валсильовський, предс.; І. Михальцевич, кас.; Т. Шпікула, секр.

ПІКАГО, Іл. — В-во св. Стефана, Відд. 221, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбулися в неділю, 9-го серпня 1959 р., в Домі Відд. УНС — 841 Н. Вестері Еве, в год. 12:30 по пол. Проситися членів прибути, а особливо звертати увагу тим, що є задолжені з вкладками, прийти і заплатити свої задолженості, бо в противному разі, будемо змушені подати їх до суду. — Ф. Валсильовський, предс.; І. Михальцевич, кас.; Т. Шпікула, секр.

ПІКАГО, Іл. — В-во св. Стефана, Відд. 221, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбулися в неділю, 9-го серпня 1959 р., в Домі Відд. УНС — 841 Н. Вестері Еве, в год. 12:30 по пол. Проситися членів прибути, а особливо звертати увагу тим, що є задолжені з вкладками, прийти і заплатити свої задолженості, бо в противному разі, будемо змушені подати їх до суду. — Ф. Валсильовський, предс.; І. Михальцевич, кас.; Т. Шпікула, секр.

ПІКАГО, Іл. — В-во св. Стефана, Відд. 221, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбулися в неділю, 9-го серпня 1959 р., в Домі Відд. УНС — 841 Н. Вестері Еве, в год. 12:30 по пол. Проситися членів прибути, а особливо звертати увагу тим, що є задолжені з вкладками, прийти і заплатити свої задолженості, бо в противному разі, будемо змушені подати їх до суду. — Ф. Валсильовський, предс.; І. Михальцевич, кас.; Т. Шпікула, секр.

ПІКАГО, Іл. — В-во св. Стефана, Відд. 221, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбулися в неділю, 9-го серпня 1959 р., в Домі Відд. УНС — 841 Н. Вестері Еве, в год. 12:30 по пол. Проситися членів прибути, а особливо звертати увагу тим, що є задолжені з вкладками, прийти і заплатити свої задолженості, бо в противному разі, будемо змушені подати їх до суду. — Ф. Валсильовський, предс.; І. Михальцевич, кас.; Т. Шпікула, секр.

ПІКАГО, Іл. — В-во св. Стефана, Відд. 221, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбулися в неділю, 9-го серпня 1959 р., в Домі Відд. УНС — 841 Н. Вестері Еве, в год. 12:30 по пол. Проситися членів прибути, а особливо звертати увагу тим, що є задолжені з вкладками, прийти і заплатити свої задолженості, бо в противному разі, будемо змушені подати їх до суду. — Ф. Валсильовський, предс.; І. Михальцевич, кас.; Т. Шпікула, секр.

ПІКАГО, Іл. — В-во св. Стефана, Відд. 221, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбулися в неділю, 9-го серпня 1959 р., в Домі Відд. УНС — 841 Н. Вестері Еве, в год. 12:30 по пол. Проситися членів прибути, а особливо звертати увагу тим, що є задолжені з вкладками, прийти і заплатити свої задолженості, бо в противному разі, будемо змушені подати їх до суду. — Ф. Валсильовський, предс.; І. Михальцевич, кас.; Т. Шпікула, секр.

ПІКАГО, Іл. — В-во св. Стефана, Відд. 221, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбулися в неділю, 9-го серпня 1959 р., в Домі Відд. УНС — 841 Н. Вестері Еве, в год. 12:30 по пол. Проситися членів прибути, а особливо звертати увагу тим, що є задолжені з вкладками, прийти і заплатити свої задолженості, бо в противному разі, будемо змушені подати їх до суду. — Ф. Валсильовський, предс.; І. Михальцевич, кас.; Т. Шпікула, секр.

ПІКАГО, Іл. — В-во св. Стефана, Відд. 221, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбулися в неділю, 9-го серпня 1959 р., в Домі Відд. УНС — 841 Н. Вестері Еве, в год. 12:30 по пол. Проситися членів прибути, а особливо звертати увагу тим, що є задолжені з вкладками, прийти і заплатити свої задолженості, бо в противному разі, будемо змушені подати їх до суду. — Ф. Валсильовський, предс.; І. Михальцевич, кас.; Т. Шпікула, секр.

ПІКАГО, Іл. — В-во св. Стефана, Відд. 221, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбулися в неділю, 9-го серпня 1959 р., в Домі Відд. УНС — 841 Н. Вестері Еве, в год. 12:30 по пол. Проситися членів прибути, а особливо звертати увагу тим, що є задолжені з вкладками, прийти і заплатити свої задолженості, бо в противному разі, будемо змушені подати їх до суду. — Ф. Валсильовський, предс.; І. Михальцевич, кас.; Т. Шпікула, секр.

ПІКАГО, Іл. — В-во св. Стефана, Відд. 221, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбулися в неділю, 9-го серпня 1959 р., в Домі Відд. УНС — 841 Н. Вестері Еве, в год. 12:30 по пол. Проситися членів прибути, а особливо звертати увагу тим, що є задолжені з вкладками, прийти і заплатити свої задолженості, бо в противному разі, будемо змушені подати їх до суду. — Ф. Валсильовський, предс.; І. Михальцевич, кас.; Т. Шпікула, секр.

ПІКАГО, Іл. — В-во св. Стефана, Відд. 221, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбулися в неділю, 9-го серпня 1959 р., в Домі Відд. УНС — 841 Н. Вестері Еве, в год. 12:30 по пол. Проситися членів прибути, а особливо звертати увагу тим, що є задолжені з вкладками, прийти і заплатити свої задолженості, бо в противному разі, будемо змушені подати їх до суду. — Ф. Валсильовський, предс.; І. Михальцевич, кас.; Т. Шпікула, секр.

ПІКАГО, Іл. — В-во св. Стефана, Відд. 221, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбулися в неділю, 9-го серпня 1959 р., в Домі Відд. УНС — 841 Н. Вестері Еве, в год. 12:30 по пол. Проситися членів прибути, а особливо звертати увагу тим, що є задолжені з вкладками, прийти і заплатити свої задолженост